

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/172/2018
Identifikačné číslo spisu: 1709203802
Dátum vydania rozhodnutia: 25.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1709203802.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ R. R., trvale bytom v F., 2/ J. R., trvale bytom v F., 3/ Ing. C. V., trvale bytom v A., 4/ Mgr. P. V., trvale bytom v A., 5/ W. K., trvale bytom v M., 6/ V. K., trvale bytom v M., 7/ Ing. V. M., trvale bytom v A., 8/ Ing. M. M., trvale bytom v A., 9/ K. W., trvale bytom v A., 10/ W. C., trvale bytom v A., 11/ P. C., trvale bytom v A., 12/ Ing. V. X., trvale bytom v A., 13/ Ing. R. X., trvale bytom v A., 14/ Z. Q., trvale bytom v A., 15/ MUDr. H. Q., trvale bytom v A., 16/ Ing. J. C., trvale bytom v A., 17/ Mgr. V. C., trvale bytom v A., 18/ Q. S., trvale bytom v A., 19/ W. S., trvale bytom v BZ., 20/ W. S., trvale bytom v J., 21/ S. S., trvale bytom v J., 22/ Q. T., trvale bytom v A., 23/ Y. T., trvale bytom v A., 24/ Ing. P.L., trvale bytom v A., žalobcov 1/ až 24/ zastúpených advokátom JUDr. Jánom Havlátom, združenie HAVLÁT & PARTNERS, so sídlom v Bratislave, Rudnayovo nám. 1, proti žalovaným 1/ Q. K., trvale bytom v A., 2/ V. K., trvale bytom v A., žalovaným 1/ a 2/ zastúpeným advokátkou JUDr. Alenou Bábikovou, so sídlom v Bratislave, Výšehradská 4, 3/ JUDr. V. E., trvale bytom v J., 4/ Ing. R. B., trvale bytom v A., 5/ Ing. P. Q., trvale bytom v A., 6/ Ing. Q. A., bytom v H., žalovaným 4/ až 6/ zastúpeným žalovanou 3/ JUDr. V. E., trvale bytom v J., 7/ Slovenskému pozemkovému fondu, so sídlom v Bratislave, Búdková 36, IČO: 17 335 345, o určenie, že nájomný vzťah existuje a o zrušenie neodkladného opatrenia a iné, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 5C/84/2009, o dovolaní žalobcov 1/ až 24/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 20. februára 2018, sp. zn. 7Co/362/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ až 7/ sa nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením zo 4. októbra 2017 č.k. 5C/84/2009-605 vo výroku I. zrušil neodkladné opatrenie vydané Okresným súdom Pezinok č.k. 5C/84/2009-450 zo dňa 8. apríla 2014, vo výroku II. rozhodol tak, že návrhu žalobcov na vstup Obce Bernolákovo do konania nevyhovel. V odôvodnení rozhodnutia vo vzťahu k návrhu na zmenu strany sporu poukázal na § 80 ods. 1 až ods. 3 CSP. Dospel k záveru, že nebola splnená zákonná procesná podmienka, a to požiadavka preukázania právnej skutočnosti, s ktorou sa spája prevod práv, o

ktorých sa koná, preto návrhu žalobcov nevyhoveli. Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie žalobcovia 1/ až 24/.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 20. februára 2018 sp. zn. 7Co/362/2017 vo výroku I. napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh žalovaných 3/ až 6/ o zrušenie predbežného (neodkladného) opatrenia vydaného Okresným súdom Pezinok z 8. apríla 2014 č.k. 5C/84/2009-450 zamietol a v zostávajúcej časti uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil (t.j. vo výroku, ktorým nevyhoveli návrhu žalobcov na vstup Obce Bernolákovo do konania, teda návrhu na zmenu strany sporu).

3. Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadli dovolaním žalobcovia 1/ až 24/ (ďalej aj „dovolatelia“ alebo „žalobcovia“), a to vo výroku, ktorým odvolací súd vo zvyšnej časti potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie (t.j. vo výroku, ktorým nevyhoveli návrhu žalobcov na zmenu strany sporu). Prípustnosť a dôvodnosť dovolania vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Rozhodnutie odvolacieho súdu považovali za nepreskúmateľné, nedostatočne odôvodnené a arbitrárne. Mali za to, že súdy nižšej inštancie sa nedostatočne vysporiadali s návrhom žalobcov, ktorým navrhli vstup do konania Obce Bernolákovo ako ďalšieho subjektu. Navrhovali, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaní 1/, 2/ a 7/ sa k dovolaniu žalobcov písomne nevyjadrili.

5. Žalovaní 3/ až 6/ v písomnom vyjadrení považovali dovolanie žalobcov za nedôvodné a žiadali ho zamietnuť, resp. odmietnuť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospeli k záveru, že dovolanie žalobcov treba odmietnuť.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnená osoba - žalobcovia, zastúpení advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolaním, ktoré spĺňa náležitosti stanovene zákonom (§ 428 CSP) oprávnená osoba napáda uznesenie odvolacieho súdu vo výroku, ktorým odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o nevyhovení návrhu žalobcov na zmenu strany sporu.

12. Pokiaľ je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či dovolateľom namietanej procesnej vady došlo alebo nedošlo.

13. Najvyšší súd už v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 19/2017 uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

14. Za vec samu sa považuje nárok uplatnený žalobou, o ktorom má byť v príslušnom konaní vecne rozhodnuté. Vecou samou sa tak rozumie žalobou vymedzený predmet konania. Rozhodnutím vo veci samej je rozhodnutie meritórne, pričom sa jedná o rozhodnutie, v ktorom sa súd zaoberá žalobou uplatneným nárokom. V sporovom konaní súd vo veci samej rozhoduje rozsudkom (§ 212 ods. 1 CSP). Naopak, ak súd v sporovom konaní nerozhoduje vo veci samej, rozhoduje uznesením (§ 234 ods. 1 CSP). Rozhodnutie (uznesenie) odvolacieho súdu, ktorým potvrdí rozhodnutie súdu prvej inštancie o nevyhovení návrhu na zmenu strany sporu, je rozhodnutím procesným, ktoré svojou povahou nenapĺňa znaky rozhodnutia vo veci samej. Taktiež sa takýmto rozhodnutím sa konanie (o veci vymedzenou žalobou) ani nekončí. „Skončením konania“ je z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP totiž potrebné rozumieť skončenie konania vo veci samej, a nie konania o inom predmete (hoci s vecou samou súvisiacom). Pod pojmom „rozhodnutie, ktorým sa konanie končí“ má zákon na mysli tie rozhodnutia, ktorými sa konanie (vo veci samej) skončilo bez vecného prejednanja žaloby. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané počas prebiehajúceho civilného sporového konania, pričom konanie (o veci vymedzenej žalobou) sa ním neskončilo. Súd prvej inštancie o veci samej ďalej koná a rozhodne. Nejde teda o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, preto prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 CSP nemožno vyvodiť.

15. Vzhľadom na to, že dovolanie žalobcov nie je podľa § 420 CSP prípustné, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

16. Z dovolania vyplýva, že právny zástupca žalobcov podal dovolanie aj v mene P. W. (naposledy bývajúcej v A.). Dovolač súd predovšetkým skúmal, či dovolanie bolo podané oprávnenou osobou.

17. Prípustnosť dovolania má vo všeobecnosti stránku objektívnu a subjektívnu. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto oprávneného prostriedku - či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné (objektívna prípustnosť dovolania je vymedzená ustanoveniami § 420 a § 421 CSP). Subjektívna stránka prípustnosti dovolania sa naopak viaže na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie - či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať dovolanie. Skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska objektívneho nasleduje až po skúmaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania; pokiaľ dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie nie je subjektívne prípustné, nepristúpi už k skúmaniu prípustnosti dovolania z hľadiska ustanovení § 420 a § 421 CSP.

18. Podľa § 424 až 426 CSP sú subjektmi oprávnenými podať dovolanie: a/ strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané; b/ intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 CSP; c/ prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. Zo znenia ustanovenia § 424 CSP vyplýva, že osobou oprávnenou podať dovolanie je predovšetkým strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Z povahy dovolania ako oprávneného prostriedku plynie, že opravný prostriedok nemôže podať osoba, ktorej práva nie sú narúšané. Na podanie dovolania je oprávnená strana konania, ktorá napadnutým rozhodnutím utrpela ujmu na svojich právach.

19. Z napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (ako aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie napadnutého odvolaním) vyplýva, že súdy nižšej inštancie s P. W. ako subjektom na strane žalobcov nekonali. Navyše dovolací súd šetrením (v lustrácii v Registri obyvateľov SR) zistil, že menovaná zomrela dňa XX. Y. XXXX. Táto skutočnosť má z procesného hľadiska za následok stratu jej procesnej subjektivity v zmysle § 61 CSP (za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy § 19 O.s.p.). Zároveň plnomocenstvo

udelené právnenému zástupcovi zaniká smrťou splnomocniteľa. Advokát podal dovolanie v mene P. W., ktorá nebola stranou sporu, a v dôsledku toho nie je ani procesnou stranou, ktorá je oprávnená podať dovolanie. Taktiež okamihom smrti menovanej už advokát nebol oprávnený konať v jej mene. Právny zástupca tak v danom prípade nebol oprávnenou osobou na podanie dovolania v mene P. W..

20. Dovolací súd preto dovolanie advokáta JUDr. Jána Havláta, ktoré podal v mene P. W., proti uzneseniu odvolacieho súdu odmietol ako podané neoprávnenou osobou podľa § 447 písm. b/ CSP.

21. V dovolacom konaní úspešným žalovaným 1/ až 7/ najvyšší súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo im žiadne trovy nevznikli (por. R 72/2018).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.